

vrijeme

Biblioteka Nova osjećajnost
Izdavač Vrijeme, Zenica, 2014.
Urednik Muamer Spahić
Grafičko oblikovanje Kenan Zekić
Lektura Željko Grahovac
DTP Timur Selmanović
Štampa Suton, Široki Brijeg
ISBN 978-9958-18-066-8

Tamo
gdje se
čuje smijeh

ELMA POROBIĆ

Ruke.....	7
Vrat	12
Stopala.....	24
Koljena.....	28
Oči.....	35
Kosa.....	39
Sise	43
Koža.....	48
Kosti.....	56
Usne.....	61
Uši.....	77

RUKE

Šapat je postajao sve glasniji. Visoka i tanka figura dobijala je svoj oblik. Razmrljane boje i nerazpoznatljivi zvukovi. Gdje sam to ja? Šta se dešava? Pružila sam ruke želeći tako jako dodirnuti ga, da sam se u idućem trenutku svinula od boli koja je oštro prostrujala kroz moje tijelo. Sve je bilo kao nekad. Svijetloplava košulja, zavrnuti rukavi do laktova, bež hlače na peglu, sijeda, uredno složena valovita kosa, ruke zakačene o nešto čvrsto ne bi li se barem privremeno obuzdala drhtavica. Takvog ga se ja sjećam. Sjećanje obojeno mojim gorčinama i vedrinama. Koliko mogu biti sigurna da je on tako uistinu izgledao? Jesam li upisala nešto čega zapravo nikad nije ni bilo? Drhtave ruke, glava pognuta prema naprijed, plava košulja. Sigurno su i preostale fotografije učinile svoje, uvukle se u fragmente mojih sjećanja. Strpljivo je stajao i čekao da svežem pertlu. Znala sam sama svezati pertle na cipelama. On me je naučio. S ponosom je gledao kako svojim prstićima upirem i vrtim ne bih li postigla željeni rezultat.

– Ne zaboravi, lijeva strana ide preko desne. E tako, to je odlično. Dođi sad, vodi te dedo na ljulju.

Krik ushićenja rasprsnuo se zrakom. Skakutala sam s noge na nogu, vrteći suknjicu lijevo-desno. Čvrsto sam držala njegovu ruku, vodio me je tamo gdje sam bila sretna, na mjesto za koje nisam mogla ni naslutiti da

će mi godinama poslije biti jedina spona sa stvarnošću. Neosporiv trenutak intenziteta. Možda sam zato tako silno nastojala utvrditi šta je "istina" u svemu tome, sve dobro učvrstiti formom i činjenicama, iz straha da i taj komadić sebe ne izgubim. Plašila sam se kompromisa u sjećanju.

– Hodi mila, sjedi u ljulju, ne boj se, dedo ćete čuvati.

– Ali dedo, ne budi smiješan. Ja sam sad velika, ne stanem više u tu ljulju.

Osmijeh se ocrtao na njegovom licu i osjetila sam nježno trljanje drvenih šipki o butine. Debelo se uže usjecalo u mekane dlanove. Nagnula sam glavu i pogledala prema tlu. Bilo je tako daleko. Moje su se nožice bezbrižno klatile u zraku i zadovoljno plesale u ritmu koji su proizvodila pluća. Vriska, cika, radost. Odlučila sam se uštinuti za obraz, prodrmati usnulo rame, protrljati varljive oči, ali sve je ostajalo isto. Noge su i dalje razuzdano mlatarale, a dedo je stajao pored, gurajući ljulju više, više, i sve više. Vriska, cika, radost.

– Sjećaš li se šta ti je tvoj dedo obećao?

Bila sam tako uzbuđena, letjela sam visoko i dedo je bio tu. Za svu galamu i metež na tom komadiću livade na obali Drine bila sam odgovorna ja, i samo ja. Sve je bilo moje. Bila sam gospodarica livade i neba, a ljuljačka je bila moje prijestolje. Tad nisam prepoznala, ili možda nisam znala izreći, da su to bili trenuci u kojima sam bila sretna. Sve poslije bilo je samo silovanje jednog te istog sna o trenucima istinske sreće u svrhu preživljavanja. Zaustavio je ljulju na časak i pomilovao me po kosi.

– Ludice dedina najdraža, sjećaš li se?

– Još dedo, još, molim te, još samo malo me ljuljaj.

I opet cika, vriska, radost i veselje. I opet ja, kraljica livade i neba, kraljica koja je naučila sama vezati svoje pertle.

Ja sam sad velika i ne stanem više u tu ljulju. Šapat je postao gotovo nečujan, a visoka, blago prema naprijed pognuta figura razlila se među drugim oblicima. Otela se formi i činjenicama. Jedino su ruke zadržale svoj oblik. Njegove ruke. Usporenim pogledom obuhvatam sobu u kojoj se nalazim. Bezlična je, obojena u bijelo. Uz desni zid, odmah ispod prozora, stoji krevet i uz njega mala nahtkasna, a prekoputa sto i dvije stolice. U uglu s jedne strane vrata ormar, a s druge ulaz u kupatilo. Nema ogledala. Prozori imaju rešetke. Nema slika. Nema boja. Otupljujuća besprijeornost koja zaudara na nagomilane slojeve na zidovima, novi namještaj i deterdžent za pranje podova. Pod je sjajan, redovno ga čiste. Ja sam sad velika. Bolno bezlična. Svaki njen dio upregnut da me pročisti, oslobodi loših misli. Ništa ne bi smjelo nadražiti moja čula ni uzburkati osjećaje. Ravna je linija ono čemu se teži i što se pažljivo održava. Tako valjda izgleda čistilište. Tu sam stavljena da me pročiste. Od čega? Na trenutak zaustavljam pogled na svežnju svježeg cvijeća koji stoji na stoliću. Alan ga stalno donosi. Kaže kako će mi goditi dašak nečeg živog i veselog. Uvijek poljsko cvijeće, onakvo kakvo ja volim, bez celofana, ukrasnog papira i mašnica. Samo cvijeće.

– Ljubavi, jesi li se sjetila promijeniti vodu cvijeću? Duže će trajati ako mu svako jutro naspeš novu vodu, a to ti je ujedno i mala obaveza, nešto za uraditi, kao ritual za početak dana. Samo trebaš misliti pozitivno.

– Naravno. Zato sam ovdje, zar ne? Da me nauče misliti pozitivno.

– Bio bih sretan kad u toj izjavi ne bi bilo toliko sarkazma. Čemu taj odbrambeni stav? Zajedno smo se složili da je najbolje za tebe, za oboje, da provedeš neko vrijeme ovdje, da će ti goditi promjena okoline, svjež zrak i priroda. Ako se nastaviš tako ponašati, onda je sve ovo

zabadava. Ne možemo očekivati nikakav napredak. Zašto ne dozvoliš da ti pomognemo? Pa svi su ovdje tako ljubazni i vidi se da ti žele samo dobro. Barem pokušaj. Molim te, obećaj mi da ćeš pokušati. Sjećaš li se šta si mi obećala prije dolaska ovamo?

Uzdahnula sam i poslušno klimnula glavom u znak odobravanja onog što sam upravo čula. Pružila sam mu ruku. Sjeo je pored mene na krevet, a ja sam naslonila glavu na njegovo rame.

– Ne brini, sve će biti uredi. Potruditi ću se.

Poljubio me je u kosu, čvrsto me držeći jednom rukom u naručju.

– Molim te pokušaj. Toliko toga te čeka vani. Toliko toga još da proživimo, tolikim stvarima da se radujemo, da putujemo. Uvijek si govorila kako mnogo voliš putovati. Čim izađeš odavdje, idemo negdje zajedno. Proberi destinaciju, gdje god želiš. Molim te, obećaj mi opet da ćeš se ovaj put zaista potruditi.

Glave još uvijek naslonjene na njegovo rame, opet sam klimnula. Nije mogao vidjeti zapekle suze u mojim očima.

– Ne brini, mili, sve će biti uredi.

Ustao je polako s kreveta, nježno mi dodirnuo lice i rekao da je vrijeme da i on pođe, da se trebam odmarati.

– Imaš pravo, mogla bih malo odspavati prije poslijepodnevnih šetnje. I da, hvala ti za cvijeće. Prelijepo je.

Dugo sam ostala prikovana za prozor s rešetkama, dugo nakon što se njegova figura izgubila u daljini. Snažno sam širila nozdrve ne bih li uravnotežila ritam disanja. Puštala sam se naletima pro hladnog zraka koji se uvlačio kroz odškrinuti prozor, nadajući se da će uzavrele misli naći svoj put van. Alan je rekao da

će mi svjež zrak prijati. Dlanovima sam prelazila preko nabreklih bradavica. Možda će se nemiri izlizati od mojih milovanja. Trebam misliti pozitivno. Svi mi žele samo dobro. Ovaj se put i ja moram potruditi da mi bude bolje. Obećala sam. Toliko toga me čeka vani. Obećala sam. Rešetke na prozorima, igle u mojim očima. Rekla sam mu da će sve biti uredu. Otečenost, peckanje, svrbež. Pod rukama sam osjetila vlažnu tkaninu. Izmrčvarene su bradavice ostavile dvije krvave mrlje na pamučnoj haljini. Hoće li se dati oprati? Nisam pošla spavati. Šapat je postajao sve glasniji. Jedna je visoka i tanka figura iščezla, a druga je ponovo dobijala svoj oblik. Razmrljane boje i nerazpoznatljivi zvukovi. Gdje sam to ja? Šta se dešava? Pružila sam ruke želeći tako jako dodirnuti ga, da sam se u idućem trenutku svinula od boli koja je prostrujala kroz moje tijelo. Sve je bilo kao nekad.

– Sjećaš li se šta ti je tvoj dedo obećao?

– Sjećam se dedo. Kako bih to ikad mogla zaboraviti.

Sklopila sam oči i pokušala obgrliti iskidane komadiće sebe. Njegove ruke, otkinute od ostatka tijela, nastavile su me ljuljati, i ja sam ponovo krikom parala nebo.